

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

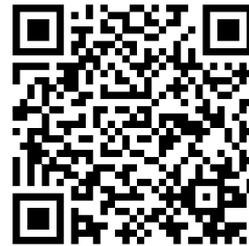
Державний обліковий номер: 0825U002660

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №114-ас від 03.11.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Лілія Вікторівна

2. Liliia Shevchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 17-10-2025

Спеціальність за освітою: Міжнародна економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10007

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.01, 06.01.17

Тема дисертації:

1. Моделювання процесів управління іноземними інвестиціями
2. Modelling of management processes of foreign investments

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено створенню моделі для визначення стану інвестиційного клімату країни, території або інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання. У дослідженні запропоновано трактування категорії «інвестиції» доповнити «ефектом досягнення мети», який буде означати високу чи низьку результативність капіталовкладень при досягненні нематеріальних цілей інвестування. Відповідно до цього запропоновано доповнити класифікацію інвестицій за ознакою «ефект досягнення мети інвестування» наступними видами: високо ефективні, середньо ефективні, слабо ефективні, нульові (з нульовою ефективністю), неефективні (з від'ємною ефективністю). Систематизовано питання класифікації факторів, що впливають на прямі іноземні інвестиції. Зроблено огляд досліджень значущих факторів, що впливають на залучення в Україну прямих іноземних інвестицій і розглянуто підходи до класифікації факторів, що впливають на іноземне інвестування. Детально розглянуто підходи науковців до класифікації факторів впливу на іноземні інвестиції. В результаті дослідження впливу характеристик економічної системи на інвестиційну привабливість підприємства та інвестиційний клімат країни чи території вивчалися фактори

різного рівня, які можна поділити на дві групи за способом вимірювання, тобто якісні і кількісні. Кількісні представлені в широкому діапазоні від макроекономічних до обсягів продажів підприємства. При цьому серед якісних факторів практично не зустрічаються так звані «психологічні» фактори. Попередні дослідження мають обмежену кількість факторів, що аналізуються. В більшості випадків їх кількість коливається від 4 до 20 показників. Вказані фактори досліджувалися при використанні кореляційно-регресійного аналізу з різними його модифікаціями. Узагальнення підходів до класифікації факторів показало, що визначальними факторами на залучення іноземного капіталу в Україну продовжують залишатися ресурсні фактори та темпи розвитку економіки, як базові економічні, а також політичні, адміністративні і меншою мірою фінансові фактори, які є специфічними для України. Аналіз наукових підходів класифікації факторів впливу показав, що популярним є поділ всіх факторів, що впливають на рівень попиту на іноземні інвестиції в будь-якій країні, на макро- та мікроекономічні. Рекомендовано також застосування додаткової ознаки «вимірювання», яка дозволить фактори кожної групи розділити на якісні та кількісні, що має значення для дослідження їх впливу за допомогою моделювання. Таким чином, застосовується дворівнева класифікація, в якій кожна з трьох груп факторів розділяється на дві підгрупи. Здійснений у другому розділі аналіз тенденцій надходження іноземних інвестицій в Україну показав їх нерівномірність через нестабільність розвитку економіки України, зокрема нестабільність зовнішньоекономічних орієнтирів співробітництва. Аналіз структури іноземних інвестицій показав, що значна їх частина надходить через офшорні компанії, тобто насправді має українське походження. Найбільш привабливими видами економічної діяльності для іноземних інвесторів є сфера послуг, в тому числі фінансових. Визначено, що у територіальній структурі існує лідерство міста Києва, Дніпропетровської, Донецької, Харківської та Одеської областей. Проведено розрахунок із застосуванням економетричних методів, а саме кореляційно-регресійного аналізу для дослідження впливу факторів на процеси прямих іноземних інвестицій в Україні. Побудовані одно- та багатофакторні моделі. У третьому розділі визначено, що прийняття рішення про інвестиції інвестором здійснюється на основі інформації в тому числі про інвестиційну привабливість країни. Крім використання відомих індексів і показників, інвестор може самостійно визначити рівень інвестиційного клімату або привабливості об'єкта за допомогою оцінки впливу певних факторів на цей рівень та привабливість. Розподіл всіх факторів впливу на три групи: економічні, організаційні та психологічні, і визначення лінгвістичної оцінки для тих факторів, які не мають природної кількісної шкали, дозволяє враховувати експертну оцінку тих аспектів інвестиційного клімату, які не оцінюються статистичними даними і не можуть бути виражені кількісно, а лише за допомогою описових слів на основі відчуття ситуації. Показано, що розробка моделей на базі теорії нечітких множин на відміну від регресивного аналізу, дозволяє задіяти не тільки більшу кількість показників, а і враховувати в тому числі так звані якісні показники, що раніше не брали до уваги через неможливість їх кількісного вимірювання. Запропонована модель дозволяє визначити стан інвестиційного клімату чи привабливості під впливом того набору факторів, який визначить користувач в залежності від країни, території, підприємства та наявності статистичної та експертної інформації.

2. The dissertation is dedicated to the development of a model for assessing the state of the investment climate in a country, region, or the investment attractiveness of a business entity. The study proposes to supplement the definition of the category "investment" with the concept of the "goal achievement effect," which refers to the high or low effectiveness of capital investment in achieving intangible investment goals. Based on this, a new classification of investments is suggested according to the "goal achievement effect" criterion, dividing them into the following types: highly effective, moderately effective, poorly effective, zero (with zero effectiveness), and ineffective (with negative effectiveness). The classification of factors influencing foreign direct investment (FDI) has been systematized. A review of studies identifying significant factors influencing FDI inflow into Ukraine is conducted, and various approaches to classifying investment-driving factors are examined. Particular attention is given to scholarly approaches to classifying factors affecting foreign investments. The research into how the characteristics of an economic system impact the investment attractiveness of enterprises and the investment climate of a country or region considered factors at various levels, which can be divided into two groups based on

how they are measured: qualitative and quantitative. The quantitative factors range widely, from macroeconomic indicators to company sales volumes. Among qualitative factors, so-called “psychological” factors are practically absent. Previous studies analyzed a limited number of factors—typically from 4 to 20 indicators—using correlation-regression analysis in its various forms. A synthesis of classification approaches shows that the primary factors influencing foreign capital inflows into Ukraine remain resource-based and economic growth indicators, as well as political, administrative, and, to a lesser extent, financial factors, which are specific to Ukraine. Analysis of scientific approaches to factor classification indicates that dividing influencing factors into macroeconomic and microeconomic groups is popular. It is also recommended to apply the additional “measurement” criterion, which allows the division of factors into qualitative and quantitative within each group—important for modeling their influence. As a result, a two-level classification is applied, in which each of the three factor groups is divided into two subgroups. The analysis of FDI inflow trends into Ukraine, presented in the second chapter, demonstrates their unevenness due to the instability of Ukraine's economic development, particularly its inconsistent foreign economic cooperation orientations. An analysis of the structure of foreign investments reveals that a significant portion comes through offshore companies and is, in fact, of Ukrainian origin. The most attractive sectors for foreign investors are in the services industry, including financial services. In terms of geographic distribution, the leaders are Kyiv, Dnipropetrovsk, Donetsk, Kharkiv, and Odesa regions. Econometric methods, particularly correlation-regression analysis, were used to assess the impact of various factors on FDI processes in Ukraine. Both single- and multi-factor models were constructed. The third chapter identifies that investment decisions by investors are based, among other things, on information about a country's investment attractiveness. In addition to using well-known indexes and indicators, investors can independently assess the level of investment climate or attractiveness of an object by evaluating the impact of certain factors. Grouping all influencing factors into three categories—economic, organizational, and psychological—and assigning linguistic ratings to those factors lacking a natural quantitative scale allows for expert evaluation of aspects of the investment climate that are not statistically measurable and can only be described subjectively, using descriptive language based on perceived conditions. It is shown that model development using fuzzy set theory, unlike regression analysis, allows for the inclusion of a larger number of indicators, including qualitative ones that were previously excluded due to their immeasurability. The proposed model enables the assessment of the state of the investment climate or attractiveness based on a set of factors chosen by the user, depending on the country, region, enterprise, and the availability of statistical or expert data.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Шевченко Л. В. Аналіз українсько-німецького інвестиційного співробітництва. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Хмельницький, ХНУ, 2019. №4. С. 169-175.
- Шевченко Л. В. Економічні методи управління іноземними інвестиціями в українській економіці. Підприємництво та інновації. 2019. Випуск 10. С. 9-16.
- Шевченко Л. В. Методи управління процесами іноземного інвестування на макрорівні. Економіка та суспільство. 2020.
- Шевченко Л. В. Вдосконалення підходів до визначення поняття «інвестиції». Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Серія: Економіка. 2020. Том 25. Випуск 6 (85). С. 6-10.

- Шевченко Л. В. Фактори впливу на іноземне інвестування в економіку України: підходи до класифікації. Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. 2021. №100. С. 57-67.
- Шевченко, Л. Методи моделювання інвестиційних процесів. MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS : 2021. №2. С. 62-65.
- Shevchenko, L. (2024). Evaluation Of The Investment Climate Based On Fuzzy Logic. Green, Blue and Digital Economy Journal, 5 (2), 31-38.
- Шевченко Л. В. Тенденції та фактори впливу на інвестиційну привабливість української економіки. Економіка та суспільство. 2024. №69.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001212

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григорук Павло Михайлович
2. Павло М. Григорук

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тульчинська Світлана Олександрівна
2. Svitlana O. Tulchinska

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарафонова Ольга Іванівна

2. Olga Garafonova

Кваліфікація: доктор економічних наук, професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Васильківський Дмитро Миколайович

2. Dmytro M. Vasytkivskyi

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавловська Наталія Іванівна
2. Nataliia I. Havlovska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Хмельницький національний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02071234**Місцезнаходження:** вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Диха Марія Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Диха Марія Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Синюк Олег Миколайович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна